

N:o 44.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 18 april 1903.
— — — — Andra Kammaren den 18 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående personalen vid statens järnvägar.

(Statsutskottets utlåtande n:o 30).

Till Konungen.

1:o. I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t under sjetten hufvudtiteln föreslagit Riksdagen medgifva, att ett särskildt lönetillägg må från och med innevarande år tilldelas enhvar inom statens järnvägars femte distrikt stationerad tjänstehafvare att utgå: för tjänstehafvare å den nya bandelen Gellivare—Riksgränsen med 20 kronor, för tjänstehafvare å bandelarne i öfrigt norr om Jörn med 10 kronor och för tjänstehafvare å bandelarne från och med Jörn till Långsele med 5 kronor, allt för månad räknadt; samt att detta lönetillägg skall anses tillhöra lönen och, därest allmänt dyrtidstillägg skulle tilldelas statens tjänstemän och betjänte, icke utgöra hinder för uppbärande af sådant dyrtidstillägg.

Såsom af järnvägsstyrelsen i detta ärende framhållits, har det i flera

fall visat sig vara förenadt med svårigheter att vid statsbanorna i öfre Norrland mot nu fastställda aflöningsvillkor erhålla och vid anställning därstädes bibehålla dugande och pålitlig personal. Att med hänsyn härtill någon förbättring i aflöningen måste beredas en del tjänstehafvare vid järnvägarna i dessa nordliga trakter lär icke kunna med fog bestridas. Det förslag, Eders Kungl. Maj:t nu i sådant afseende framlagt, har ock synts Riksdagen i hufvudsak vara af beskaffenhet att kunna antagas. I vissa afseenden har Riksdagen dock funnit anledning att vid förslaget framställa erinringar och fatta beslut om något ändrade bestämmelser.

Hvad angår bestämmelsen, att den ifrågasatta aflöningsförbättringen, hvilken i förslaget benämnes särskildt lönetillägg, skulle anses tillhöra lönen, har Riksdagen icke kunnat undgå att däremot hysa betänkligheter, då införandet i särskilda fall af ett lönetillägg af denna beskaffenhet synes Riksdagen kunna småningom leda till en rubbning i den allmänt gällande lönestaten. Med hänsyn härtill har Riksdagen funnit sig icke böra godkänna berörda bestämmelse, utan anser ifrågavarande tillägg böra upptagas under benämningen: särskild aflöningsförbättring.

På sätt till statsrådsprotokollet blifvit anfördt, bör ifrågavarande aflöningsförbättring, därest allmänt dyrtidstillägg skulle tillerkännas statens tjänstemän och betjänte, icke utgöra hinder för uppbärande af dyrtidstillägget, men å andra sidan synes det Riksdagen uppenbart, att dyrtidstillägg ej bör få beräknas på förenämnda, af speciella ortsförhållanden påkallade tillägg till aflöningen.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär, att alla inom femte statsbandedistriktet stationerade tjänstehafvare skulle erhålla aflöningsförbättring, äfvensom att inom hvarje af de tre zoner, hvaruti detta distrikt för ändamålet fördelats, aflöningsförbättringen skulle utgå med lika belopp till alla, nämligen i en zon med 20 kronor, i den andra med 10 kronor och i den tredje med 5 kronor, allt för månad räknadt. Beträffande denna zonindelning och de för berörda områden föreslagna aflöningsbeloppen har Riksdagen ej haft annat att erinra, än att de angifna beloppen enligt Riksdagens mening böra beteckna hvad som inom de särskilda zonerna *högst* må kunna utgå såsom aflöningsförbättring. Det synes nämligen Riksdagen uppenbart, att ej alla orter inom området i fråga kunna likställas med afseende å hårdt klimat, ödslig belägenhet och höga lefnadskostnader, liksom ock att samma ortsförhållanden kunna i följd af tjänstgöringens olika art för den ena befattningen medföra större obehag och svårigheter än för den andra. För ett rättvist bestämmande af aflöningsförbättringens belopp böra ofvan antydda förhållanden vinna beaktande, och synes det därför böra öfverlämnas åt

järnvägsstyrelsen att med hänsyn till de i hvarje fall föreliggande omständigheterna afgöra, huruvida och med hvilket belopp, inom den för hvarje område fastställda begränsningen, aflöningsförbättring må tillerkännas vederbörande tjänstehafvare.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, att Riksdagen medgifvit, att från och med innevarande år särskild aflöningsförbättring må kunna beredas inom statens järnvägars femte distrikt stationerad tjänstehafvare, med belopp, som, efter järnvägsstyrelsens bepröfvande i hvarje fall, må bestämmas: för tjänstehafvare å den nya bandelen Gellivare—Riksgränsen till högst 20 kronor, för tjänstehafvare å bandelarna i öfrigt norr om Jörn till högst 10 kronor och för tjänstehafvare å bandelarna från och med Jörn till Långsele till högst 5 kronor, allt för månad räknadt, äfvensom att denna aflöningsförbättring, därest allmänt dyrtidstillägg skulle tilldelas statens tjänstemän och betjante, icke skall utgöra hinder för uppbärande af sådant dyrtidstillägg, hvilket dock icke må beräknas å förberörda särskilda aflöningsförbättring.

2:o. Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att i staten öfver fasta arfvoden för personal vid statens järnvägar må, med uteslutande ur samma stat af arfvode till en maskiningenjör jämte ett tilläggsarfvode till denne, uppföras arfvoden till följande nya tjänstemän, nämligen inom styrelsen en byråingenjör samt vid distrikten en maskindirektör och två stationsinspektorer å 3:e klassens stationer; samt att af desse tjänstemän de två stationsinspektorerne må anställas redan under 1903.

Då hvad till statsrådsprotokollet blifvit i detta ärende anfördt synts Riksdagen innefatta giltiga skäl för den gjorda framställningen, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag, medgifvit,

att i staten öfver fasta arfvoden för personal vid statens järnvägar må, med uteslutande ur samma stat af arfvode till en maskiningenjör jämte ett tilläggsarfvode till denne, uppföras arfvoden till följande nya tjänstemän, nämligen inom styrelsen en byråingenjör samt vid distrikten en maskindirektör och två stationsinspektorer å 3:e klassens stationer; samt

att af desse tjänstemän de två stationsinspektorerne må anställas redan under år 1903.

3:o. Slutligen har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att den vid statens järnvägar tillhöriga ångfärjan anställda personalen må från och med år 1904 uppföras å ordinarie stat; samt

att dess aflöning må, förutom densamma tillkommande kost, utgå

enligt det i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 22 sistlidne januari intagna förslag till stat.

Vid denna Eders Kungl. Maj:ts framställning har Riksdagen icke haft annat att erinra, än att enligt Riksdagens mening den rätt till fri kost, som i enlighet med sjölagens 45 § tillkommer ångfärjepersonalen, bör, likasom öfriga för denna personal medgifna särskilda förmåner, upptagas såsom anmärkning vid staten. I anledning häraf har Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen för nedan upptagna tjänstemän och betjante å den statens järnvägar tillhöriga ångfärjan, utan att desamma inordnas bland den öfriga statsbanepersonalen, för sin del fastställt följande stat att från och med år 1904 tillämpas:

	Fast arfvode			Arfvode efter klass			
	Lön kr.	Tjänstgöringspenningar. kr.	Summa arfvode. kr.	Lägsta arfvode		Högsta arfvode	
				klass	kr.	klass	kr.
a.) Tjänstemän:							
befälhafvare	2.250	750	3.000	—	—	—	—
1:ste styrman och reservbefälhafvare ...	—	—	—	4	2.100	2	2.700
1:ste maskinist	—	—	—	3	2.400	1	3.000
2:dre styrman	—	—	—	6	1.500	4	2.100
b.) Betjante:							
2:dre maskinist.....	—	—	—	6	1.500	4	2.100
3:dje styrman	—	—	—	8	1.080	6	1.500
3:dje maskinist	—	—	—				
4:de maskinist	—	—	—	13	720	9	960
förhandseldare	—	—	—				
rorgångare.....	—	—	—	14	660	9	960
timmerman	—	—	—	14	660	10	900
eldare	—	—	—				
matros	—	—	—	15	600	11	840

Aflöningen kan höjas efter 5 år med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr. Befälhafvare åtnjuter för hvarje enkel resa, han tjänstgör, 1 kr. såsom tilläggsarfvode.

Förste styrman åtnjuter för hvarje enkel resa han tjänstgör såsom befälhafvare, 1 krona såsom tilläggs arfvode.

Anm. 1. I likhet med öfriga tjänstemän och betjante vid distrikten, hvilka ej åtnjuta fri bostad, äger en hvar af färjans ordinarie personal att uppbära hyresbidrag.

Anm. 2. Ifrågavarande personal åtnjuter fri kost i enlighet med med den för besättningar å svenska handelsfartyg fastställda spisordning.

Anm. 3. Ofvannämnda betjante erhålla uniformspersedlar in natura enligt reglemente, som af järnvägsstyrelsen fastställles.

Anm. 4. För ifrågavarande personal äro i öfrigt tillämpliga gällande aflöningsreglementers bestämmelser för annan distriktspersonal.

Stockholm den 18 april 1903.

Med undersåtlig vörndad.